

Uchwała nr 79/2024
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
z dnia 14 sierpnia 2024 roku

w sprawie wskazania nieprawidłowości występujących w uchwale nr V/22/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w składzie:

Przewodniczący: Damian Grzelka – Prezes Izby

Członkowie: Wojciech Czerw, Ewa Midura, Zbigniew Rękas, Agnieszka Zarębska

na podstawie art. 12 ust. 1, w związku z art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325) w wyniku badania uchwały nr V/22/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok

1. Wskazuje, że uchwała nr V/22/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok została podjęta z istotnym naruszeniem art. 211 ust. 1 w związku z art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1270 ze zm.) bowiem ujęte w budżecie na 2024 rok dochody oraz wydatki budżetu są nierealistyczne.
2. Wzywa Radę Miejską w Bodzentynie do dokonania odpowiednich zmian w budżecie roku 2024, które doprowadzą do wyeliminowania wyżej wskazanego naruszenia prawa poprzez modyfikację konstrukcji budżetu w zakresie planu dochodów, wydatków uwzględniając prawidłowe i realne ich wielkości z zachowaniem równowagi budżetowej.
3. Wzywa Radę Miejską w Bodzentynie do dostarczenia stosownej uchwały zmieniającej do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie do dnia 29 sierpnia 2024 r.

U z a s a d n i e

Uchwała nr V/22/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmian w budżecie gminy na 2024 rok wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dniu 22 lipca 2024 roku. Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych została objęta postępowaniem nadzorczym.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach przeprowadziło badanie nadzorcze tego aktu w dniu 14 sierpnia 2024 roku.

O terminie tym powiadomiono organy jednostki samorządu terytorialnego z pouczeniem, że w posiedzeniu mogą uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych.

W posiedzeniu Kolegium uczestniczyli przedstawiciele Gminy Bodzentyn.

W toku postępowania nadzorczego Kolegium Izby stwierdziło, że badana uchwała została podjęta z istotnym naruszeniem prawa, ponieważ Rada Miejska w Bodzentynie uchwaliła budżet na 2024 rok

wraz ze zmianami, który zakłada nierealistyczne dochody oraz niedoszacowane wydatki budżetu na 2024 rok.

Po zmianach wprowadzonych badaną uchwałą podstawowe wielkości ujęte w budżecie Gminy na 2024 rok przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie:	Kwota (zł)
Dochody ogółem	106 948 593,69
Dochody bieżące, z tego:	73 245 644,21
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	10 977 450,00
dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych	206 627,00
z subwencji ogólnej	23 853 105,00
z tytułu dotacji i środków przeznaczonych na cele bieżące	18 023 149,13
pozostałe dochody bieżące, w tym:	20 185 313,08
z podatku od nieruchomości	5 512 167,07
z podatku od środków transportowych	4 550 000,00
Dochody majątkowe, w tym:	33 702 949,48
ze sprzedaży majątku	0,00
z tytułu dotacji oraz środków przeznaczonych na inwestycje	33 444 499,13
Wydatki ogółem	106 933 523,91
Wydatki bieżące, w tym:	68 541 906,01
na wynagrodzenia i składki od nich naliczane	25 509 939,32
z tytułu poręczeń i gwarancji, w tym:	1 705 358,41
gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	1 705 358,41
wydatki na obsługę długu, w tym:	1 995 196,82
odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy	78 886,14
pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o którym mowa w art. 243 ustawy	31 770,58
Wydatki majątkowe, w tym:	38 391 617,90
Inwestycje i zakupy inwestycyjne, o których mowa w art. 236 ust. 4 pkt 1 ustawy, w tym:	35 417 617,90
wydatki o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne	2 969 451,67
Wynik budżetu	15 069,78
Kwota prognozowanej nadwyżki budżetu przeznaczana na spłatę kredytów, pożyczek i wykup papierów wartościowych	15 069,78

Organ nadzoru – Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach (dalej również RIO) – otrzymał przekazane przez Wojewodę Świętokrzyskiego pismo PNK.I.020.19.2024 z dnia 27 czerwca 2024 r. na podstawie którego powzięto informację o zagrożeniu realizacji podstawowych zadań publicznych Gminy Bodzentyn. Pismem z dnia 3 lipca 2024 r. RIO wystąpiło do Burmistrza Miasta i Gminy Bodzentyn o zajęcie stanowiska czy sytuacja finansowa spółki – Przedsiębiorstwa Usług Komunalnych Bodzentyn sp. z o.o. z/s w Bodzentynie będzie rzutować na stan finansów Gminy Bodzentyn. Burmistrz Miasta i Gminy Bodzentyn pismem Fn.3021.80.2024 z dnia 09.07.2024 r. wskazał m.in., że „... Gmina znajduje się w bardzo trudnej sytuacji finansowej. Obecna sytuacja

finansowa Gminy i Spółki wpływa na utratę zdolności do realizacji zadań publicznych oraz regulowania powstałych zobowiązań.”.

Regionalna Izba Obrachunkowa pismem z dnia 18 lipca 2024 r. wystąpiła o przekazanie informacji czy budżet na 2024 rok oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 są realistyczne, w szczególności w zakresie planowanych do pozyskania dochodów budżetowych. Pismem Fn.3021.96.2024 z dnia 2 sierpnia 2024 r. otrzymanym przez RIO w dniu 5 sierpnia 2024 r. Skarbnik Miasta i Gminy Bodzentyn poinformowała, że „Po analizie należności wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 S sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres sprawozdawczy od początku roku do dnia 30 czerwca roku 2024, ze szczególnym uwzględnieniem analizy planowanych dochodów własnych z tytułu podatków i opłat oraz kwot środków jakie gmina planowała pozyskać w 2024 roku wynika, że co najmniej 15 000 000,00 zł. z tych środków Gmina nie pozyska. Biorąc pod uwagę powyższe, informuję, że budżet na 2024 rok oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta i Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047 nie są realistyczne, w szczególności w zakresie planowanych do pozyskania dochodów budżetowych.”

W nawiązaniu do ww. pisma Skarbnika, pismem z dnia 6 sierpnia 2024 r. Izba wystąpiła o przekazanie dodatkowych informacji dotyczących m.in. wskazania konkretnych pozycji dochodów wg podziałek klasyfikacji budżetowej, w których w budżecie Gminy Bodzentyn na 2024 rok planowane są nierealistyczne dochody (zgodnie z pismem Fn.3021.96.2024 z dnia 2 sierpnia 2024 r. na co najmniej kwotę 15 000 0000 zł), wskazania ewentualnie innych pozycji budżetu na 2024 rok oraz wieloletniej prognozy finansowej, które są nierealistyczne i wpływają na sytuację finansową Gminy.

W odpowiedzi na powyższe w dniu 8 sierpnia 2024 r. do RIO wpłynęło pismo Gminy Bodzentyn znak: Fn.3021.97.2024 z dnia 7 sierpnia 2024 r. podpisane przez Burmistrza oraz Skarbnika w którym m.in.

1) Wskazano pozycje dochodów, które w ocenie Gminy nie są realistyczne tj.:

Dział	Rozdział	Paragraf	Kwota
630			
	63003		
		6650	1 208 781,14 zł
750			
	75023		
		0940	60 000,00 zł
756			
	75601		
		0350	110 000,00 zł
	75615		
		0310	1 150 000,00 zł
		0330	586 049,00 zł
		0340	1 200 000,00 zł
	75616		
		0310	700 000,00 zł
		0320	300 000,00 zł
		0330	63 000,00 zł
		0340	1 674 000,00 zł
		0500	35 938,73 zł
	75618		
		0410	20 000,00 zł
758			

	75814		
		0970	1 200 000,00 zł
900			
	90015		
		6370	4 887 000,00 zł
	90095		
		6257	2 949 194,48 zł
		6259	510 786,49 zł
921			
	92109		
		6257	750 965,00 zł
		6259	340 793,71 zł
Razem:			17 746 508,55 zł

2) Wskazano, że plan wydatków budżetu na 2024 rok jest niedoszacowany (w zakresie zadań obligatoryjnych m.in. wynagrodzenia i pochodne) na poziomie ponad 6 300 000 zł.

Kolegium Izby po zapoznaniu się z danymi wynikającymi ze sprawozdania Rb-27S – z wykonania planu dochodów z okres od początku roku do 30 czerwca 2024 r. i powyższymi informacjami przekazanymi przez Burmistrza i Skarbnika Gminy stwierdza, że dane zawarte w badanej uchwale w zakresie podstawowych wielkości budżetu na bieżący rok nie są realistyczne. W ocenie Kolegium wyjaśnienia wymaga również realność zaplanowanej kwoty dochodów w dziale 750, rozdziale 75095, paragrafie 0970 w kwocie 1 437 378 zł.

W trakcie posiedzenia Kolegium Skarbnik oraz Burmistrz potwierdzili również nierealistyczność ww. kwoty 1 437 378 zł oraz wskazali na konieczność analizy innych pozycji dochodów budżetu.

Ustalenia w zakresie braku realistyczności dochodów i wydatków zostały zawarte również w uchwale nr 78/2024 Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach z dnia 14 sierpnia 2024 roku w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały nr V/21/2024 Rady Miejskiej w Bodzentynie z dnia 19 lipca 2024 r. w sprawie zmiany: Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn na lata 2024-2047.

Błędna konstrukcja budżetu, związana z niedoszacowaniem wydatków i przeszacowaniem dochodów powoduje naruszenie art. 211 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Zgodnie z przywołanym przepisem budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki. Urealnienie dochodów i wydatków doprowadzi do stanu, w którym zmieni się wynik budżetu, a deficyt nie będzie miał legalnych źródeł finansowania.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ujęte w budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych dochody oraz przychody - stanowią prognozy ich wielkości, a wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit. Planowane wielkości powinny być prawidłowo oszacowane i realistyczne.

Kolegium wskazuje ponadto, iż zgodnie z art. 44 ustawy o finansach publicznych wydatki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokościach ustalonych w uchwale budżetowej jednostki samorządu terytorialnego. Jednostki sektora finansów publicznych winny dokonywać wydatków zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków. Ponadto wydatki powinny być ponoszone w sposób umożliwiający terminową realizację zadań, w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

Zakwestionowane uchwały Rady Miejskiej w Bodzentynie V/21/2024 i V/22/2024 z dnia 19 lipca 2024 r. objęte badaniem nadzorczym przez Kolegium w dniu 14 sierpnia 2024 r. nie zostały oparte na przesłankach umożliwiających realną ocenę kształtowania się sytuacji finansowej Gminy Bodzentyn.

Stosownie do postanowienia art. 12 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Kolegium Izby wskazuje, że Rada Miejska w Bodzentynie winna wyeliminować powyższe nieprawidłowości poprzez modyfikację konstrukcji budżetu w zakresie planu dochodów, wydatków, przychodów oraz rozchodów, uwzględniając prawidłową wysokość dochodów i wydatków oraz zachowanie równowagi budżetowej.

Jednocześnie Kolegium stwierdza, że warunkiem usunięcia zaistniałych nieprawidłowości jest również podjęcie przez Radę Miejską w Bodzentynie takiej uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Bodzentyn, w której zachowana będzie dyspozycja wynikająca z art. 229 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wartości przyjęte w wieloletniej prognozie finansowej i budżecie jednostki samorządu terytorialnego powinny być zgodne.

Biorąc powyższe pod uwagę Kolegium postanowiło jak w sentencji.

Przewodniczący Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
Damian Grzelka